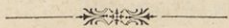

Jakob Maksimiljan

po Božjem usmiljenji knez in škof Lavantinski, prisednik sedeža Njih Svetosti, rimskega Papeža, dejanski skrivni sovétnik Njih c. kr. apostoljskega Veličanstva, velikokrižnik ces. avstr. Franc Jožefovega reda, doktor bogoslovja itd. itd.

Vsem vernim svoje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda!

Preljubljeni v Kristusu!

Ako Vam imenujem sveta brata Cirila in Metoda, Vam to nista neznana, ampak po vsej moji škofiji, — da po vsem katoliškem svetu — visoko čislana imena. Ena najbolj razširjenih cerkvenih bratovščin je ona sv. Cirila in Metoda. Nju praznik obhajamo 5. julija; nju svete podobe, tudi njima na čast posvečene altarje nahajamo v mnogih cerkvah po ško fiji in navada se širi, dajati otrokom pri sv. krstu ime enega teh dveh svetnikov.

Je lepa navada katoliških narodov, da one sv. može, ki so jim prvi sv. katoliško vero oznanovali, radi svoje apostole imenujejo; tako n. pr. imenuje se sv. Bonifacij apostol Nemcev in prav takó se tudi sv. brata Ciril in Metod imenujeta apostola Slovenov. Kajti prizorišče njune apostolske delavnosti je bilo ravno Slovensko kraljestvo, takrat predaleko razširjeno.

Se ve, da zamorem v tem pastirskem listu posneti le najpo glavitnejše črtice iz njunega apostoljskega potovanja in delovanja.

Rojena sta bila sv. brata Ciril in Metod, in sicer prvi okoli l. 826 in Metod nekaj let preje v Solunu, takrat preslavnem glavnem mestu Makedonije, ter imela roditelje žlahtnega stana. Zavoljo šolanja došla sta zgo daj v Carigrad, glavno mesto iztočno-rimskega ali grškega cesarstva. Prvi je stopil Metod v samostan in postal redovnik, med tem ko je Ciril še paga nskim Kazarom v Kersonu sv. evangeli oznanoval z velikim vspehom, na to se pa tudi svojemu bratu pridružil v samostanu na Olimpiški gori.

Vojvoda slovenskih Moravcev, Rastislav, obrnil se je do grškega cesarja Mihaela III. s prošnjo, naj bi mu poslal blagovestnikov za njegovo

ljudstvo, in v to sta bila odbrana Ciril in Metod; to je bil začetek njunega blagovitega poslovanja pri Slovenih. K pokristjanjenju Slovencev je bistveno pripomogla slovenska prestava sv. pisma, pisana z novimi pismenkami po sv. Cirilu iznajdenimi in po njem tudi imenovanimi. — Papež Nikolaj I. ju pozove v Rim, pa še pred njunim prihodom umrje. Njegov naslednik, papež Hadrijan II. ju sprejme preslovito. — Pri tej priliki sta sv. brata seboj prinesla svetinje sv. papeža Klementa I. iz Kersona, ki je tamkaj za čas cesarja Trajana prestal mučeniško smrt. Shranjene so sedaj te svetinje v starodavni preznameniti cerkvi sv. Klementa. Z ozirom na njuno poročilo je papež za Slovence celo dovolil slovensko liturgijo, (to je, sv. mešo in druge sv. obrede obhajati v slovenskem jeziku) ter je oba posvetil v škofa. Ciril umrje v Rimu in najde svoj grob v cerkvi sv. Klementa. Metod pa se vrne k svojim ljubljnim Slovenom nazaj. Tje do Panonije, kjer so že takrat Slovenci prebivali, in še dalje do Bolgarije in Dalmacije se je raztezalo njegovo nikdar utrujeno apostoljsko delovanje. Papež Ivan VIII., naslednik Hadrijana II., pozove sv. Metoda še enkrat v Rim. Sv. možu bilo je práv lahko, papeža prepričati od svoje odkritosrčne vdanosti do rimske apostoljske stolice, in doseči potrjenje že od Hadrijana dovoljene slovenske liturgije. — Z novo gorečnostjo navdan nadaljuje po svojem povratku apostoljsko delovanje in širi sv. evangeli tudi med Čehi in Poljaki tje čez ruske meje. Povrnivši se v veliko Moravijo je poln zaslužnja za Boga in sv. Cerkev zaspal v Gospodu dne 6. aprila 885. Njegovo sv. telo počiva v Velehradu na Moravskem, kjer letos množice romarjev na njegovem grobu molijo.

Po vsem tem bote, Predragi moji! spoznali, koliko zahvalo smo sv. bratoma dolžni, pred vsem zato, da sta s svojo evangeljsko pridigo med Slovenci prižgala nebeško luč edino zveličavne rimsko-katoliške sv. vere, potem pa tudi za vse druge, njim izkazane dobrote. Vsaj ga ni, ki bi dvomil, da sta onadva vtemeljila krščansko prosveto in omiko med Slovenci. Zgodovina vseh izobraženih narodov pa tudi uči, da se nobeden narod brez pogibelji oddaljiti ne sme od onega temelja, kojega so položili nja prebuditelji; možje nadarjeni, požrtvovalni, navdušeni, prave ljubezni do rojakov plamteči, pa tudi do inorodcev z duhom krščanske strpljivosti napoljnjeni; temveč, da zamorejo bodoči rodovi le na tem temelji naprej zidati, blagodare krščanstva ohraniti, širiti in tudi v svetovni omiki napredovati. Tega ne pozabimo nikdar! Zlasti naj ne pozabi nijeden dveh velikih narodov, Nemcev in Slovencev, da mu je krščanstvo došlo le po apostoljskih možeh, z vso močjo duše in srca navezanih na apostoljsko stolico sv. Petra v Rimu, katero je Božji Zveličar sam postavil

za središče cerkvene edinosti; da so v soglasji z Rimom učili, delali, sadili. In prav zato je blagoslovil Bog evangeljsko setev, ter ji dajal čudovito rast, dokler ni nesrečno, iztočno-grško razkolništvo v 11. stoletju do vrhunca prikipelo in odtrgalo večega dela Slovenov od maternega srca Rimske cerkve; prav takó, kakor je v 16. stoletju tako zvana reformacija, pogubnemu viharju enaka, tudi na Nemškem edinstvo cerkve omajala in porušila.

Da tudi jaz svojim ljubljanim vernikom priliko ponudim, tisočletni spomin smrti sv. Metoda veselo obhajati v duhu krščanske ljubezni in najsrčnejše zahvale za ta dva velika apostoljska brata, naročujem to-le:

6. aprila, t. j. na velikonočni ponedeljek, naj se po vseh farnih cerkvah cele škofije prav slovesno Božja služba obhaja. Pred zadnjim blagoslovom s sv. Rešnjim Telesom naj se odpoje zahlavna pesem „Te Deum“ s sklepno molitvijo: Deus cujus misericordiae non est numerus.

Sv. Oče so na mojo prošnjo za tisti den, namreč za 6. aprila in za celo osmino potem, dovolili popolne odpustke vsem, ki bodo v tej osmini sv. zakramente vredno prejeli, in katerokoli farno cerkev obiskali, ter tamkaj po namenu sv. Očeta molili za edinost krščanskih vladarjev, za vničenje zmot, za spreobrenenje grešnikov in za povišanje sv. katoliške cerkve. Pa tudi sam za sebe naj vsakdo moli za stanovitnost v katoliški veri do srečne smrtne ure. — Ti odpustki se zamorejo v duhu priprošnje tudi darovati za verne duše v vicah,

Iz Soluna mi je došlo pismo, danó 19. januarja 1885, v katerem mi prečastiti gospod Mladenoff, titularni škof in apostoljski vikar v Makedoniji, poroča, da se bode ondi še letos začela zidati cerkev v čast sv. Cirila in Metoda, ter prosi pomoči tudi iz naše škofije. Zato ukazujem, da se v ta namen po vseh cerkvah brez izjeme izpostavi škrinjica za milošnjo skoz celo osmino 6. aprila. Nabrana milošnja naj se skrajno do 21. aprila pošlje do škofijstva.

Dodeli Bog, da tisočletni spomin smrti sv. Metoda celi moji škofiji služi v potrjenje verno-krščanskega mišljenja, pa tudi krščanskega življenja, ter ji prinese blagoslov za čas in večnost. Amen.

V Mariboru, peto postno nedeljo (22. marca) 1885.

Jakob Maksimiljan,

knez in škof.

Opomba. Ta pastirski list naj se prvo nedeljo ali praznik po prejetju v vseh farnih cerkvah pri Božji službi s prižnice bere vernemu ljudstvu.